

Løgtingið fyrri at endurreisa Sjóvinnubanka

Tjóðveldið, einasti flokkur í figgjarnevndini, sum ikki vildi ganga við til at bjarga Sjóvinnubankanum

Løgtingið samtykti mána-kvöldið við 25 atkvøðum fyrri og ongari ímóti at endurreisa Sjóvinnubanka. Uppskotið hjá landsstýrinum snýr seg um at læna 500 mill. Av teimum skulu 200 nýttast til figging av rakstrinum av landskassanum og 300 mill. at koyra í ein grunn at nýta til nýggjan eginpening í Sjóvinnubankanum. Tær 200 milliónirnar skulu brúkast til at gjalda væntaða hallið á figgjarlógini fyrri í ár eins og til tiltaksgjaldfóri hjá landskassanum.

Vit prenta her álitini frá figgjarnevndini í fullum líki:

Løgtingsmál nr. 18/1992: Løgtingslóg um lántøku til landskassan.

Málið er lagt fram av landsstýrinum tann 19. oktober 1992 og eftir 1. viðgerð 19. oktober 1992 beint í figgjarnevndina.

Figgjarnevndin hevur viðgjørt málið og havt fund við Jógvan Sundstein, landsstýrismann í figgjar-málum. Landsstýrismadur-in kunnaði figgjarnevndina

Tjóðveldisflokkurin við limi sínum Finnboða Isaksen, var tann einasti flokkur í figgjarnevndini, sum als ikki kundi taka undir við at bjarga Sjóvinnubankanum undir fyrriggjandi treytum. Í tinginum atkvøddi flokkurin heldur ikki fyrri uppskotinum frá landsstýrinum

um tey skjól, ið skulu leggjast til grund fyrri viðari avgreiðslu av fyriliggjandi

máli, og umrøddi serliga spurningarnar viðvíkjandi lániavtalu millum 60 millióna grunnin (Investeringsfonden for Færøerne) og koandi »Finansieringsfonden af 1992«, uppskott til stovningarskjal viðvíkjandi nevnda grunnin, notat um sama grunn frá Búskapar-ráðnum og skriv frá Ríkis-umboðsmanninum viðvíkjandi fyriliggjandi máli sum heild.

Figgjarnevndin hevur bytt seg í ein meiriluta og ein minniluta.

Meirilutin (Jørgen Thomsen, Vilhelm Johannesen, Anfinn Kallsberg, Birgir Danielsen, Finnboði Arge og Lasse Klein) tekur undir við málinum og mælir til at samtykkja uppskott landsstýrisins. Lasse Klein vísir til niðanfyrirstandandi viðmerkingar sínar.

Ein minniluti (Finnboði Isaksen) ger hesar viðmerkingar: Uppskott Landsstýrisins er, at Løgtingið skal heimila Landsstýrinum at taka 500 mió. kr. í láni, harav 200 mió. kr. skulu bota um gjaldfóri landskassans, og 300 mió. kr. skulu nýttast til endurreisning Sjóvinnubankans.

Tjóðveldisflokkurin er fyrri, at roynt verður at endurreisa Sjóvinnubanka, tí tað er sambært búskaparfrøðingum ógjørligt at meta um tær avleiðingar, tað kann fáa fyrri samfelagið, um bankin fer á húsangang.

Men Tjóðveldisflokkurin góðtekur ikki, at ein vánalig Heimastýrisslóg, sum varð kroyst niður yvir føroyingar í 1948, nú í roynd og veru verður sett úr gildi uttan veruligar samráðingar millum Føroyar og Danmark, og at vent verður aftur til amtsstöðuna.

Ein sokallað »avtala«, sum varð gjørd millum Landsstýrið og ríkisstjórnina 6. oktober 1992 uttan Løgtingsins vitandi, er viðlögð málinum. Henda avtala hevur við sær, at tað sindiríð av sjálvræði, sum føroyingar hava havt, fellur burtur. Innihaldið í »avtal-

Her er tað Vilhelm Johannesen, framsøgumaður javnaðarflokksins, sum heitir á tingmenn um at taka undir við uppskotinum frá landsstýrinum. Mynd kalmar

uni«, sum ikki er annað enn diktat frá stjórnini, er hetta: 1: Tjóðbankin vil ikki veita landskassanum eitt lán uppá 500 mió. kr. uttan statsveðhald.

2: Landsstýrið og fleggingargrunnurin fyrri Føroyar seta 500 mió. kr. í ein grunn, sum skal seta partapening og ábyrgdarpening í Sjóvinnubankan. Hóast peningurin er føroyskur, skal forsætisráðið hava 3 av 5 nevndarlimum og Landsstýrið bert 2.

3: Landsstýrið skal gera eina realistiska figgjarlóg fyrri 1993, sum javnvigar.

4: Landsstýrið skal fylgja einari búskaparligar-politiskari stabiliseringsætlan, sum serfrøðingar frá Al-tjóða Gjaldoyrisgrunninum skulu gera innan 5 mánaðir.

5: Lánið úr Tjóðbankanum verður ikki lagt um til lán úr ríkiskassanum uttan so, at treytirnar frammanfyrri um figgjarlóg og eina stabiliseringsætlan eru loknar.

Hesar treytir, sum forsætisráðið hevur sett, merkja at Føroyar eru settar undir útlendska umsting. Í veruleikanum eru Føroyar aftur eitt danskt amt.

Tað er ógjørligt í einari handavend at góðtaka, at ein stabiliseringsætlan, fyriskipað av IMF-serfrøðingum, og sum vit føroyingar onki vita um, skal fylgjast og setast í verk. Tað er hugsandi, at krøvini fara at hava so stórar broytingar við sær fyrri føroyskt vinnulív, sosialar skipanir, búsetingarmynstur og annað, at vit føroyingar undir ongum umstøðum kunnu góðtaka krøvini.

Tjóðveldisflokkurin heldur somuleiðis, at tað hevði verið rimiligt, um ein greinilig frágreiðing varð gjørd um orsakirnar til, at Sjóvinnubankin kom í trongstöðu.

Tann nýggi grunnurin, ið kallast Finansieringsfonden af 1992, verður mannaður við trimum EF-monnum

sum meiriluta. Viðtøkurar geva stýrinum fyrri grunnin viðar heimildir, sum ger teir førar fyrri at laga føroyska samfelagið í heilt stóran mun til EF.

Undir teirri stuttu viðgerð, sum hetta mál hevur fingið á tingi, er onki komið fram, sum prógvar, at tað inntrivið, sum nú verður gjørt, er tað einasta og seinasta.

Við hesum viðmerkingum ger Tjóðveldisflokkurin vart við, at øll stýring av føroyska samfelagnum verður tikin úr hondnum á føroyingum.

Tað er tí alneyðugt, at veruligar tingingar verða millum Løgtingið og ríkisstjórnina um viðurskiptini Føroya og Danmarkar ímillum í framtíðini.

Tjóðveldisflokkurin er fyrri, at Sjóvinnubankin verður endurreistur, men kann ikki atkvøða fyrri uppskoti Landsstýrisins orsakað av teimum treytum, sum eru lagdar við.

Lasse Klein ger vart við, at hann er misnøgdur við málsviðgerðina og at allar treytirnar í avtaluni millum donsku stjórnina og landsstýrið ikki blivu viðgjørd undir einum.

Í sambandi við ta manninkandi støðu og ikki minst ta skomm, sum føroyska samfelagið er komið í, í fyrsta lagi lógting og í øðrum lagi landsstýri og í triðja lagi vinnan og í fjórða lagi føroyski peningaheimurin, sum ikki hava dugað at umstíð hetta samfelag, verða tungtøk at taka til tess at fáa búskapin upp á fótur. Komandi bankalóg eigur í

framtíðini at seta sera strong krøv – strangari enn onnur lond seta til sínar bankar – til eginpening, trygd og almenniligt og eftirlit. Bankar og peningastovnar eiga ikki at sleppa at spæla russiska roulette við landsins figgjarviðurskiptum og fólksins vælferð.

Avoldaða partafelagslóg-in má, saman við øðrum ó-tíðarhóskandi vinnulógum, endurskoðast sum skjótast, og neyðugar ábøtur gerast.

Nú er komið at evstu stund. Eingin orsök er at sita og bíða eftir, hvørji tiltøk skulu fremjast. Vit hava øll vitað, hvønn veg tað bar og vit vita øll, hvat ið eigur at verða gjørt. Nú dugir eingin undanfærsla longur.

Vit ása, at støðan í samfelagnum er álvarsom, og tí hava vit ongan annan møguleika sum er, enn at taka undir við fyriliggjandi uppskoti, men lógtingið eigur í framtíðini at taka aftur allar aðrar heimildir, ið latnar eru landsstýrinum til lán-tøku og veðhaldsbindingar. Við fólkaatkvøðu átti Føroya fólk at avmarkað lógtingsins heimildir til lán-tøku, so at sleppast kann undan skuldarbindingum av komandi ættarliðum. Kommunur og almennir stovnar skulu ongar heimildir hava at læna seg út á sjógv.

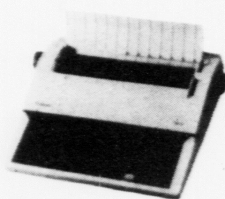
Figgjarnevndin, 19. oktober 1992
Jørgen Thomsen
Vilhelm Johannesen
Anfinn Kallsberg
Birgir Danielsen
Finnboði Arge
Finnboði Isaksen
Lasse Klein

Til sølu

Mitsubishi Diamant vøruvognur 2500 diesel, árg. 9/89, í sera góðum standi, nýlakeraður, til sølu, um hóskandi boð fæst.

Tlf. 71372

Canon

ES3
skrivimaskina

litil og lætt

Tilboð kr. 2.400,-

Sverrigsgøta 9, box 118
110 Tórshavn
Tlf. 10400, fax 10915